

TURISM JA SELLEGA SEOTUD TEENUSED
Nõuded ja suunised Covid-19 leviku vähendamiseks
turisminduses
Euroopa visuaalne identiteet

Tourism and related services
Requirements and guidelines to reduce the spread of
Covid-19 in the tourism industry
European visual identity

EESSÕNA CEN-i TÖÖRÜHMA KOKKULEPPE EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

See väljaanne on

- CEN-i töörühma kokkuleppe CWA 5643-2:2021 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmunisega EVS Teataja 2021. aasta detsembrikuu numbris.

Dokumendi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, dokumendi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Dokumendi on tõlkinud Interlex OÜ, tõlke ekspertiisi on teinud Eesti Hotellide ja Restoranide Liit MTÜ.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud CEN-i töörühma kokkuleppe CWA 5643-2:2021 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 19.05.2021.

Date of Availability of the CEN Workshop Agreement CWA 5643-2:2021 is 19.05.2021.

See dokument on CEN-i töörühma kokkuleppe CWA 5643-2:2021 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

This document is the Estonian [et] version of the CEN Workshop Agreement CWA 5643-2:2021. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation.

Tagasisidet tehnilise spetsifikatsiooni sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 03.100.01; 03.200.01

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Tourism and related services - Requirements and guidelines to
reduce the spread of Covid-19 in the tourism industry -
European visual identity**

This CEN Workshop Agreement has been drafted and approved by a Workshop of representatives of interested parties, the constitution of which is indicated in the foreword of this Workshop Agreement.

The formal process followed by the Workshop in the development of this Workshop Agreement has been endorsed by the National Members of CEN but neither the National Members of CEN nor the CEN-CENELEC Management Centre can be held accountable for the technical content of this CEN Workshop Agreement or possible conflicts with standards or legislation.

This CEN Workshop Agreement can in no way be held as being an official standard developed by CEN and its Members.

This CEN Workshop Agreement is publicly available as a reference document from the CEN Members National Standard Bodies.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	5
1 KÄSITLUSALA.....	6
2 NORMIVIITED.....	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	6
4 VISUAALNE IDENTITEET	6
4.1 Üldist.....	6
4.2 Visuaalse identiteedi kasutamise tingimused.....	7
4.3 Visuaalne identiteet	8
4.4 Kaubamärgi omandiõigus	8
Lisa A (teatmelisa) Põhinõuete rakendamise kontrollnimekirja näide.....	9
Lisa B (teatmelisa) Rahvuslike standardite ja juhenddokumentide loetelu.....	12
Lisa C (teatmelisa) Teave Euroopa ohutusmärgise visuaalse identiteedi kohta	21
Kirjandus.....	22

EUROOPA EESSÕNA

CWA 5643-2:2021 on koostatud juhendi CEN-CENELEC Guide 29 „CEN/CENELEC Workshop Agreements – A rapid prototyping to standardization“ ja CEN/CENELEC-i sise-eeskirjade 2. osa asjakohaste sätetega kooskõlas. Selles leppis 7. mail 2021. aastal kokku huvitatud poolte esindajate töörühm, mille moodustamist toetas CEN pärast 26. jaanuari 2021. aasta avalikku osalemiskutset. See CEN-i töörühma kokkulepe ei kajasta aga tingimata kõigi osapoolte seisukohti.

See dokument on kaheosalise dokumendi 2. osa ja mõeldud lugemiseks koos 1. osaga:

- CWA 5643-1:2021. Tourism and related services — Requirements and guidelines to reduce the spread of Covid-19 in the tourism Industry (ISO/PAS 5643:2021)
- CWA 5643-2:2021. Tourism and related services — Requirements and guidelines to reduce the spread of Covid-19 in the tourism industry — European visual identity

CWA 5643-2:2021 lõplik tekst esitati CEN-ile avaldamiseks 12. mail 2021. aastal.

CEN-i töörühma kokkuleppe töötasid välja ja kiitsid heaks järgmised organisatsioonid ja üksikisikud:

- Hispaania Kvaliteetse Turismi Instituut (ICTE), Maricruz Cádiz (CEN-i töörühma juhataja)
- FEDERTURISMO, Antonio Barreca (CEN-i töörühma asejuhataja)
- Hispaania Standardimise Liit, UNE, Natalia Ortiz de Zárate (CEN-i töörühma sekretär)
- ANEC, Euroopa tarbija hääl standardimises, Kerstin Jönsson
- Association Française de Normalisation (AFNOR), Florent Giraud ja Grégory Berthou
- Barcelona meditsiinikeskus, Mariángeles Tapia
- Bulgaaria Turismiministeerium, Daniela Nenkova ja Savina Nedyalkova
- CANTUR (Hispaania piirkondlik turismi edendamise üksus), Cristina Lopez
- Hiina Rahvusvahelise Kaubanduse Edendamise Nõukogu (CCPIT), Jack Yao
- Control Union Certifications Germany GmbH, Katrin Wingert
- Horvaatia Turismi- ja Spordiministeerium, Jelena Sobat
- Horvaatia Standardiamet (HZN), Vesna Ferencak Brodaric
- Küprose Standardiorganisatsioon (CYS), Athina Panayiotou
- Küprose Standardiorganisatsioon (CYS), Marilena Nicolau
- Taani Standardid (DS), Anne Holm Sjøberg ja Helle Harms
- Itaalia standardiorgan (UNI), Giacomo Riccio
- Euroopa meretööstus (EBI), Philip Easthill
- Euroopa Kämpingute Föderatsioon (EFCO&HPA), Helen Charlesworth ja Linda Gedink
- Euroopa Giidide Ühenduste Liit (FEG), Efi Kalampoukidou ja Jane Pursell
- Euroopa puhkusekodude assotsiatsioon (EHHA), Viktorija Molnar
- Euroopa hotellijuhtide assotsiatsioon (EHMA), Palmiro Noschese
- Euroopa tekstiili assotsiatsioon (ETSA), Nelly Le Devic ja Elena Lai
- Fáilte Ireland, Iirimaa riiklik turismiarendusamet, Tara Kerry
- Ülemaailmne atraktsioonitööstuse assotsiatsioon (IAAPA), Jakob Wahl

- Hotellide tehnoloogiainstituut (ITH), Alvaro Carrillo
- Malta konkurentsi- ja tarbijakaitseamet (MCCA), George Cutajar
- Malta tervise edendamine ja haiguste ennetamine, Paula Vassallo
- Malta turismiamet, Daniella Azzopardi
- MRI-STaR – MR Institute for Safety, Technology and Research GmbH, standardimine, kvaliteedijuhtimine ja sertifitseerimisteenus, Gregor Schaefer
- Iiri Standardiamet (NSAI), Anne Marie Crowley
- Parques Reunidos, Isidora Díaz
- Portugali Turismiministeerium, Leonor Piçao
- Praha Majandusülikool, Zdenka Petru
- Rumeenia Standardiamet (ASRO), Alina Tomer
- Slovakkia Vabariigi transpordi- ja ehitusministeerium, Michaela Trojanova
- Slovakkia ülikool Banská Bystrica, majandusteaduskond, turismi osakond, Vanda Marakova
- Sloveenia ekspert turismi ja giidide alal, Mateja Kregar Gliha
- Hispaania föderatsioonide ja giidide ühenduste keskliit (CEFAPIT), Antonio David Frutos ja Almudena Cencerrado
- Turkey Control Union Belgelendirme ve Sertifikasyon Ltd. STI., Tugce Tapan

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN-CENELEC-i patendiõigusi käsitlevat poliitikat on kirjeldatud juhendis CEN-CENELEC Guide 8 „Guidelines for Implementation of the Common IPR Policy on Patent“. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Kuigi töörühma pooled on teinud kõik endast oleneva, et tagada tehniliste ja mittetehniliste kirjelduste usaldusväärsus ja täpsus, pole töörühm siiski võimeline otseselt ega kaudselt tagama selle dokumendi õigsust. Kõik, kes seda CEN-i töörühma kokkulepet kohaldavad, peaksid olema teadlikud sellest, et töörühma ega CEN-i ei saa mis tahes kahjustumiste või kahjude eest vastutavaks pidada. Selle CEN-i töörühma kokkuleppe kasutamine ei vabasta kasutajaid, kes rakendavad seda dokumenti omal vastutusel, nende vastutusest oma tegevuse eest. CEN-i töörühma kokkulepet ei tohiks tõlgendada õigusnõustamisena, mille CEN/CENELEC on autoriteetselt heaks kiitnud.

SISSEJUHATUS

Covid-19 pandeemia mõjutas kõige rohkem EL-i turismi ökosüsteemi nii reise pakkumise kui ka nõudluse asjus. Rahvusvahelise turismi langus aastatel 2020 ja 2021 tähendab Euroopa Liidu (EL) turismi ökosüsteemis miljardeid kaotatud tulusid ja miljoneid töökohti.

Kasvav töendusmaterjalide maht vaksineerimiskampaaniate positiivse mõju kohta koos digitaalse rohelise sertifikaadi kavandatava kasutamisega taastab järk-järgult liikumisvabaduse ja hõlbustab turismisektori taastumist Euroopas. Seetõttu on EL-i turismisektorile toetuse tagamine teenuste ohutuks ja kooskõlastatult jätkamiseks hädavajalik.

MÄRKUS Lisateavet digitaalse rohelise sertifikaadi / EL-i digitaalse COVID-19 sertifikaadi kohta vt https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/covid-19-digital-green-certificates_en

Turismisektor on üles ehitatud peamiselt (99,9 %) väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKE-d) ning mikroettevõtetele, mida Covid-19 kriis on suurel määral mõjutanud ja mis vajavad suurt toetust.

ALLIKAS: Komisjoni teatis turismi ja transpordi kohta 2020. aastal ja pärast seda, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0550&from=EN>, ja komisjoni teatis „Updating the 2020 New Industrial Strategy Building a stronger Single Market for Europe’s recovery“, swd-annual-single-market-report-2021_en.pdf (europa.eu)

Mõned Euroopa riigid on kehtestanud turismiasutuste ja -teenuste erineva detailsusega riiklikud või piirkondlikud tervisekaitse ja ohutuse eeskirjad (vt lisa B). Selleks, et aidata turismisektoril kiiremini taastuda, muutuda vastupidavamaks majandusharuks ning taastada usaldus Euroopa Liidu siseste ja rahvusvaheliste reise vastu, on nüüd aeg anda Euroopa tasandil selged ühised ja vabatahtlikud suunised. Peale selle on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku kasutada nende eesmärkide toetamiseks visuaalset identiteeti.

Vastuseks Euroopa Komisjoni taotlusele on saadaval kahe dokumendi pakett:

- Dokumendis CWA 5643-1:2021 kehtestatakse nõuded ja soovitused turismiettevõtetele koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks, et kaitsta oma töötajate tervist Covid-19 eest ning pakkuda turistidele ja elanikele ohutumaid turismiteenuseid ja -tooteid. See kehtib kogu turismi väärtusahela, sealhulgas järgneva 20 allsektori kohta.
- Dokument CWA 5643-2:2021 aitab ühtse visuaalse identiteedi kaudu edendada Euroopat turvalise ja koroonaviirusest vaba turismisihtkohana ning loob usaldust Euroopa Liidu siseste ja rahvusvaheliste reisijate seas, andes sellega ülemaailmsel turismiturul Euroopale konkurentsieelise.

Euroopa riikide turismisektoritest ühtse arusaama tagamiseks julgustatakse Euroopa turismiteenuste osutajaid rakendama seda dokumentide kogumit.

1 KÄSITLUSALA

See dokument annab visuaalse identiteedi, mida Euroopa turismiettevõtteid saavad CWA 5643-1:2021 kohaselt esitada, ning kehtestab nõuded ja juhised visuaalse identiteedi kasutamiseks.

See dokument hõlmab ka rakendamisega seotud teatmelisasid (kontrollnimekiri), viiteid rahvuslikele standarditele ja protokollidele ning turismiettevõtete pakutava teenuse kasutajale suunatud teavet.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või tervenisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

CWA 5643-1:2021. Tourism and related services — Requirements and guidelines to reduce the spread of Covid-19 in the tourism industry (ISO/PAS 5643)

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Selle dokumendi rakendamisel kasutatakse dokumendis CWA 5643-1:2021 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogilisi andmebaase järgmistel aadressidel:

- IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <https://www.electropedia.org/>;
- ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp/>.

3.10

turismiettevõtte (*tourist organization*)
turismiteenuste ja -toodete pakkuja

NÄITED Ettevõtte, lepinguosaline, DMO (sihtkoha juhtimis- ja turundusorganisatsioonid), sihtasutus, füüsilisest isikust ettevõtja, valitsusasutus.

MÄRKUS Turismiettevõtte termin kehtib kõigi 20 allsektori kohta (st majutuskoht, seiklus- ja ökoturismiteenused, rannad, toitlustusteenused, golfiteenused, ravi- ja tervisekeskused, konverentsiteenus, muuseumid ja kultuurimälestised, looduskaitsealad, öine meelelahutus, sukeldumine, suusapiirkonnad, teema- ja lõbustuspargid, turismitransport, reisijuhid, turismiattraksioonid, turismiinfokeskused, reisibürood, unikaalsed avalikud ruumid ning jahisadamad ja merendusega seotud tegevused).

4 VISUAALNE IDENTITEET

4.1 Üldist

Euroopa visuaalne identiteet aitab luua usaldust turismiturul. Seda visuaalset identiteeti nimetatakse Euroopa ohutusmärgiseks (ingl *European Tourism Covid-19 Safety Seal*) ja seda illustreeritakse jaotises 4.3.

See visuaalne identiteet peab olema edastatud, arusaadav ja kättesaadav kõigile kasutajatele. Visuaalsele identiteedile peaks olema lisatud QR-kood, mis viib kokkuvõteteni CWA 5643-1:2021 käsitletud põhisisu kohta (vt kasutajate teavitamiseks kavandatud teksti lisa C).

CEN ei vastuta selle visuaalse identiteedi kasutamise eest ja annab vastutuse Euroopa riigi pädevatele asutustele.